

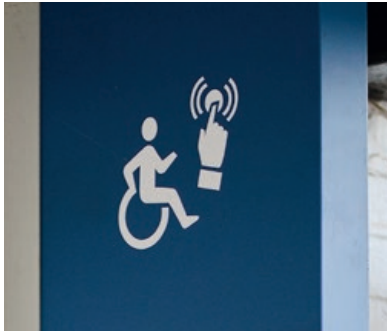
NMBS, hoofdrolspeler in een duurzame samenleving

Onderweg.
Naar beter.

Voorwoord van de CEO en de voorzitter van de raad van bestuur ...	4
Onze ambities.....	7
De 10 pijlers van onze strategie	10
1. Het energieverbruik terugdringen.....	12
2. Afval beperken en sorteren	14
3. Gronden saneren	15
4. Minder water verbruiken	16
5. Bouwen aan een circulaire economie	17
6. De autonome toegankelijkheid verbeteren.....	18
7. De diversiteit versterken	19
8. De zachte mobiliteit voor het personeel stimuleren.....	20
9. Het aanbod aan winkels verbeteren	21
10. Verantwoordelijk aankopen	22
Maatschappelijk engagement	23
Onze medewerkers sensibiliseren	24

“De treinen van NMBS zijn het duurzame openbaar vervoer bij uitstek.”

Sophie Dutordoir, CEO

De transitie naar een duurzamere wereld is een noodzaak en een grote uitdaging. Ze is ook een collectieve verantwoordelijkheid, die iedereen in zijn activiteitendomein aangaat.

In dat opzicht is mobiliteit een essentiële hefboom. NMBS biedt met de trein de meest duurzame vorm van openbaar vervoer aan. En wij willen onze prestaties in deze nog blijven verbeteren.

De trein vormt de ruggengraat van de mobiliteit en biedt een milieuvriendelijke, veilige, sociale, comfortabele en inclusieve reiservaring. In haar openbaredienstcontract voor de komende 10 jaar heeft NMBS zich ertoe verbonden bij te dragen tot de doelstellingen van de Verenigde Naties inzake duurzame ontwikkeling, tot de Europese Green Deal en tot de ambities van de Belgische regering.

Wie voor de trein kiest, doet al iets voor het milieu. De trein speelt een belangrijke rol bij het verkleinen van de ecologische voetafdruk van België. Met een aandeel van 8,4% in het reizigersvervoer is de trein slechts verantwoordelijk voor 2% van de totale door de vervoerssector verbruikte energie. Als je met de trein reist, produceer je tot 6 keer minder CO₂ dan met de auto.

De trein neemt ook minder ruimte in dan andere vervoermiddelen. Op een dubbel spoor van 9 meter breed kunnen meer dan 10.000 personen per uur reizen. Op dezelfde ruimte past enkel een weg met twee rijstroken, met een snelheidslimiet van 80 km/u gemiddeld en een capaciteit van maximaal 2.000 auto's per uur, bij vloeiend verkeer. Op het vlak van capaciteit en snelheid is de trein dan ook de meest efficiënte oplossing om zich te verplaatsen tussen steden.

Wij willen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid als overheidsbedrijf ten dienste van al onze huidige en toekomstige reizigers ten volle opnemen.

Duurzaamheid maakt deel uit van het DNA van NMBS. Het is dan ook onze grootste ambitie om deel uit te maken van de oplossing van de toekomst. We willen ons niet beperken tot het praten over duurzame mobiliteit. We willen er effectief aan bouwen, met onze 17.000 werknemers en onze reizigers.

In deze brochure ontdek je wat wij dagelijks doen om onze mobiliteit en samenleving duurzamer te maken. Je vindt er ook onze engagementen en onze strategie voor de toekomst.

Veel leesplezier!

“We willen ons niet beperken tot praten over duurzaamheid. We willen ernaar leven en ze daadwerkelijk realiseren.”

Thibaut Georgin, voorzitter van de raad van bestuur

Onze ambities

Wij willen ten volle onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen als overheidsbedrijf.

De maatschappelijke verantwoordelijkheid van ondernemingen (MVO) houdt rekening met de impact van de activiteiten van het bedrijf op het leefmilieu en de samenleving. Van een onderneming wordt verwacht dat ze zich transparant en ethisch gedraagt om zo bij te dragen tot duurzaamheid, in de breedste betekenis van het woord.

Bij NMBS willen we ten volle die maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen, als overheidsbedrijf in dienst van onze huidige en toekomstige klanten.

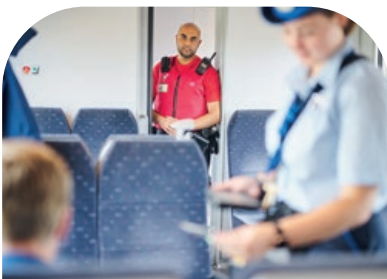
Ons MVO-beleid stoelt op het concept van de 3 P's: People, Planet, Performance (de mens, de planeet, de resultaten). Het betekent dat onze economische prestaties verenigbaar moeten zijn met onze maatschappelijke en duurzame doelstellingen.

Voorts sluit onze visie aan op de nationale en internationale initiatieven terzake: de 17 'Sustainable Development Goals' van de Verenigde Naties, de Europese 'Green Deal' en de federale regeringsverklaring. Corporate Social Responsibility (CSR) maakt bovendien integraal deel uit van het openbaardienstcontract.

NMBS blijft meer dan ooit investeren in planeetvriendelijke oplossingen.

Via een ambitieuze strategie willen we een versnelling hoger schakelen met onze initiatieven voor energie- en waterbesparing, afvalverwerking, een verantwoordelijk aankoopbeleid, concessies en duurzaam bouwen, diversiteit en inclusie, en de autonome toegankelijkheid van onze treinen en stations. Op die manier dragen we bij aan de vooruitgang van de maatschappij.

People

Als onderneming hebben we een maatschappelijke verantwoordelijkheid tegenover onze klanten, onze medewerkers en onze stakeholders.

**Autonome
toegankelijkheid**

Diversiteit en inclusie

Mobiliteit medewerkers

Planet

Wij zijn het duurzame openbaar vervoermiddel bij uitstek en wij willen onze prestaties in dit domein verder blijven verbeteren.

Energie

Afval

Water

Bouwen voor morgen

Bodemsanering

Performance

Maatschappelijke en duurzame verbeteringen zijn eveneens gunstig voor onze economische prestaties.

Aankopen

Concessies

Onze strategie

1. Alle streefpercentages zijn berekend ten opzichte van 2021

De duurzaamheidsstrategie van NMBS is verankerd in het hart van al haar activiteiten en omvat doelstellingen over een periode van 10 jaar (tegen 2032).¹

Het energieverbruik terugdringen

Hoewel de trein het meest energie-efficiënte vervoermiddel is, is hij de grootste elektriciteitsverbruiker in België. De tractie-energie van NMBS vertegenwoordigt 80% van het totale energieverbruik van de onderneming, terwijl de 'niet-tractie'-energie goed is voor 20% van het totaal, waarvan 10% voor de werkplaatsen, 8% voor de stations en 2% voor de administratieve gebouwen.

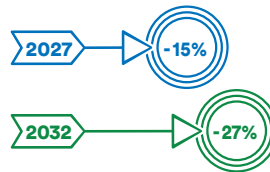
NMBS zet al jaren in op energiebesparing via diverse programma's. Vandaag is de trein goed voor 0,4% van het totale energieverbruik in België, een sterke daling tegenover de afgelopen 30 jaar. Dit is voornamelijk te danken aan efficiënter rollend materieel en de elektrificatie van het spoornet. Voor onze gebouwen hebben we het energieverbruik (gas, stookolie, elektriciteit) zelfs met meer dan 22% teruggedrongen tussen 2005 en 2019. Voor het verbruik van de treinen zelf stellen we tussen 2007 en 2021 een daling vast van 11%.

Tractie

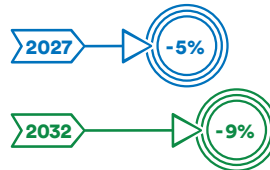
NMBS wil haar verbruik van tractie-energie terugdringen via ecorijden (een minder energiever-

slijdende rijstijl), ecoparkeren, energiemeters en vernieuwd en zuiniger rollend materieel.

Doelstelling CO₂-uitstoot (ten opzichte van 2019)

Doelstelling eindverbruik van energie per ton-km

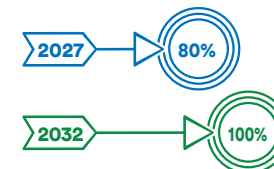
Verlichting en verwarming

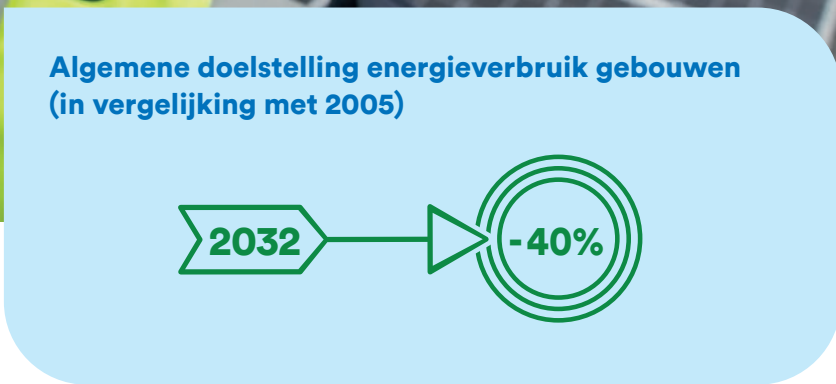
NMBS wil tegen 2032 100% van haar stations, kantoren en werkplaatsen uitrusten met ledverlichting.

Er zijn ook plannen om standaard te kiezen voor ledverlichting op nieuw rollend materieel en om ledverlichting te installeren in de bestaande treinen.

Ook het vervangen van verschillende verwarmingsketels door efficiëntere verwarmingssystemen staat op de agenda.

Doelstelling LED

Bouw

Wij trekken resoluut de kaart van de duurzame bouwtechnieken bij het vervangen en vernieuwen van oude en energieverslindende gebouwen. Wij werken aan de verbetering van onze energiestandaarden, met name door muren en daken te isoleren. Bij grote renovaties van gebouwen zorgen wij ervoor dat de gewestelijke EPB-normen worden nageleefd.

Productie

NMBS heeft momenteel op de daken van haar stations en werkplaatsen ongeveer 20.000 zonnepanelen geïnstalleerd.

Over 10 jaar willen we een vermogen produceren dat gelijk is aan het jaarlijkse verbruik van 5.000 gezinnen.

Op dit ogenblik bedraagt de jaarlijkse productie 8 GWh, een cijfer dat over 10 jaar verdubbeld zou moeten worden.

Quick wins

We hebben een aantal maatregelen ingevoerd die vrijwel onmiddellijk resultaat opleveren: vermindering van de lichtintensiteit, verlaging van de verwarmingstemperatuur in de lokalen, aanpassing van de temperatuurregeling.

Afval beperken en sorteren

Zowel in de stations als in de kantoren en werkplaatsen is afvalbeheer een belangrijk aandachtspunt.

Recycleerbaar afval

NMBS werkt actief aan de vermindering van haar industrieel, huishoudelijk en commercieel afval. Ze streeft een vermindering van verpakkingen na en moedigt dat ook aan bij haar leveranciers en concessiehouders. Ze wil het te verwijderen afval (dat verbrand of gestort wordt) tot het strikte minimum beperken, door maximaal in te zetten op recyclage en opwaardering. Momenteel is ongeveer 80% van het afval dat NMBS produceert, gerecycleerd of opgevaardeerd.

Doelstelling recycleerbaar afval

Selectieve afvalinzameling (sorteren)

In de kantoren, restaurants, werkplaatsen en de 80 grootste Belgische stations is selectieve afvalinzameling ingevoerd. Tegen 2025 zal dat zo zijn in de 100 grootste stations. NMBS wil ook plastic voor eenmalig gebruik volledig afschaffen. We bestuderen actief de mogelijkheden die ons afval biedt, onder andere via upcyclingprojecten.

De gronden saneren

Door het industriële verleden van de spoorwegen is de bodem op sommige spoorwegterreinen verontreinigd. In overleg met de gewestelijke overheden werkt NMBS aan de sanering van de terreinen rond haar werkplaatsen en spoorbundels.

Afronding van de gekende bodemverontreinigingsdossiers

Minder water verbruiken

Water is een kostbaar goed en NMBS wil dan ook zoveel mogelijk water besparen. Dat geldt zowel voor de waterpunten, de sanitaire voorzieningen als voor het reinigen van materieel en stations.

Met name door permanent te monitoren op mogelijke lekken en door regenwaterrecuperatiesystemen te installeren voor de sanitaire voorzieningen en het onderhoud van de infrastructuur.

Doel: het drinkwaterverbruik terugdringen

Bouwen aan een circulaire economie

NMBS ontwikkelt een aanpak van circulaire economie in haar bouwprojecten, zodat België een Europese koploper kan blijven inzake afvalbeheer, met 85% tot 90% gerycleerd of opgewaardeerd inert afval.

Bouwafval moet grondstof worden. Zoveel mogelijk van de ter plaatse aanwezige materialen wordt hergebruikt of opnieuw geïntegreerd in het recyclagecircuit, om zo weinig mogelijk te verspillen.

Doelstelling: hergebruik van bouwmaterialen en -afval

De autonome toegankelijkheid verbeteren

Om een volledig autonome reiservaring te bieden, verbetert NMBS de infrastructuur van haar stations, rollend materieel en digitale kanalen om ze toegankelijker te maken, met name voor mensen met een motorische, visuele, auditieve of intellectuele beperking.

De werkzaamheden, die door NMBS worden uitgevoerd in samenwerking met spoorweginfrastructuurbeheerder Infrabel, omvatten de verhoging van de perrons, de aanleg van zachte hellingen, de installatie van liften, geleidelijnen en bewegwijzering voor blinden en slechtzienden.

Doelstelling: binnen 10 jaar evolueren naar 176 stations (die 67% van de dagelijkse reizigers ontvangen) met een infrastructuur die het mogelijk maakt volledig autonoom de perrons te bereiken.

Dankzij de aankoop van nieuwe M7-dubbeldeksrijtuigen zal elke M7-trein tegen 2032 over een autonoom toegankelijk multifunctioneel rijtuig beschikken.

NMBS ontwikkelt ook digitale projecten om de informatiedragers toegankelijker te maken, zowel in de stations als online.

De diversiteit versterken

In februari 2022 ontving NMBS het Actiris-diversiteitslabel voor haar inspanningen en inzet op het vlak van diversiteit onder haar medewerkers.

NMBS zal op dit elan verdergaan met een vernieuwd actieplan om gelijke kansen te garanderen, de maatschappelijke diversiteit van haar klanten te weerspiegelen in haar personeel en haar inclusieve bedrijfscultuur nog voort te ontwikkelen.

De zachte mobiliteit voor het personeel stimuleren

NMBS stimuleert haar personeel om zachte vervoermiddelen te gebruiken voor hun woon-werkverkeer.

NMBS werkt ook aan de transitie van haar wagenpark naar milieuvriendelijkere modellen.

Doelstelling: integratie van milieuen maatschappelijke clausules in de concessiecontracten

Het aanbod aan winkels verbeteren

De stations trekken elke dag duizenden bezoekers. Het zijn levendige plekken met winkels en diensten die gericht zijn op de behoeften van de reizigers en de buurtbewoners. Steunend op haar expertise in het beheer van commerciële concessies (beheer van 45.000 m²), zet NMBS in op de vermindering van het afval en het energieverbruik, evenals de autonome toegankelijkheid van de winkels en diensten in de stations.

De evoluerende gewoontes en behoeftes in onze mobiliteit maken het ook mogelijk om in onze stations ruimte vrij te maken. NMBS wil die bij voorkeur invullen met sterk lokaal verankerde initiatieven, in samenwerking met steden en gemeentes. Dat past ook in ons project 'Leven in het station', waarbij we mikken op een aanbod van kwaliteitsvolle diensten en winkels in onze stations, met een meerwaarde voor onze reizigers en voor de buurtbewoners.

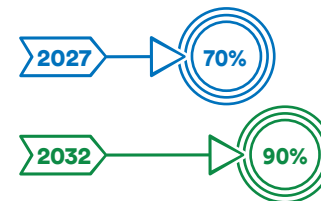
Verantwoordelijk aankopen

Onze werking en het onderhoud van stations en treinen vereisen dagelijks heel wat aankopen. Daartoe willen we een verantwoord en duurzaam aankoopbeleid ontwikkelen.

Dit betekent dat we naast onze eisen op het vlak van prijs, kwaliteit en leveringstermijnen, ook criteria zullen hanteren met

betrekking tot duurzame ontwikkeling en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het gaat dan bijvoorbeeld over de levensduur van producten, hun levenscyclus, energieprestaties, arbeidsomstandigheden, enz.

Doelstelling:
contracten met clausules
inzake duurzaamheid en
maatschappelijke verant-
woordelijkheid

Maatschappelijk engagement

NMBS neemt haar maatschappelijke rol op door initiatieven van medewerkers te ondersteunen die hen nauw aan het hart liggen: De Warmste Week/Viva for Life, bloedinzamelingen, NoCarbon Run...

Ze sluit ook structurele samenwerkingsakkoorden af met actoren betrokken bij de belangrijkste maatschappelijke vraagstukken in België (zoals Artsen Zonder Grenzen).

Behoud van het historisch patrimonium

NMBS is verantwoordelijk voor het behoud van het historisch spoorwegpatrimonium en neemt alle nodige maatregelen voor het behoud van dat erfgoed. Via ons museum Train World doen we ook al het nodige om dit erfgoed in de kijker te zetten en bekend te maken bij het grote publiek.

**Onze
medewerkers
sensibiliseren**

POWER

Duurzaamheid moet diep verankerd worden in het doen en denken van onze 17.000 medewerkers. Om dat te stimuleren, hebben we in 2022 een ruime informatie- en sensibiliseringscampagne gelanceerd onder de hashtag [#DuurzameBewegers](#).

Het concept streeft zowel veranderingen op lange termijn na, als aanpassingen op korte termijn, in de eerste plaats om het energieverbruik te verminderen.

Naast algemene maatregelen (de verwarming minder hoog zetten, het lichtverbruik op bepaalde momenten beperken), sporen we elke medewerker aan om zich duurzamer te gedragen (ramen dicht doen, computers uitzetten, het licht doven, eerder voor de trap kiezen dan voor de lift...).

Er is geen planeet B, maar er is wel een plan

Verantwoordelijke uitgever: Jihane Annane, NMBS Corporate Communication. Hallepoortlaan, 40. 1060 Brussel.

© NMBS Februari 2023